

Perspectivă ale soluționării rapide și eficiente a dosarelor ce implică minori, urmare a unui parteneriat profesional avocat - psiholog - mediator

Lector Univ. Dr. Simona Petcu Vlădica

SCOPUL ACTIVITĂȚII DE FORMARE:

Formarea abilităților avocaților, printr-o pregătire teoretică și practică, pentru a înțelege și recunoaște problematica, precum și pentru a putea reprezenta corespunzător clienții în procesele în care există anumite forme de abuzuri emoționale exercitate de părinți asupra minorilor în cazul separării celor dintâi, precum și pentru soluționarea într-un timp rezonabil, a acestor dosare cu scopul de a reduce perioada traumatică prin care trece un copil și de a diminua disconfortul emoțional al acestuia și al părinților, reprezintă un obiectiv fundamental pentru perfecționarea avocaților care instrumentează dosare cu minori.

În acest sens, este util ca avocații să cunoască anumite noțiuni teoretice cu exemplificări practice, din sfera psihologiei. Apelarea la consilierea psihologică urmată de reprezentarea părților în fața mediatorului, poate reprezenta un moment crucial în evoluția procesului. De asemenea, este indicat ca avocații care pledează în cazurile cu minori să cunoască toate consecințele deosebit de grave, în plan psihic, pe care le implică instalarea alienării parentale, precum și rolul, dar și necesitatea consilierii psihologice / a psihoterapiei, atunci când avem în vedere existența unei forme de abuz emoțional. Totodată, avocații vor intra în contact cu cazuri din practică ce ne arată că munca în echipa formată din avocat, psiholog și mediator poate contribui substanțial la soluționarea mult mai rapidă a dosarului, în beneficiul tuturor părților implicate. Mai mult, prin scăderea în intensitate a conflictului datorită unui management eficient al emoțiilor, soluțiile generate de părți împreună cu echipa avocat-psiholog-mediator vor aduce acestora rezultatul dorit.

Totodată, este important ca avocații să dețină toate cunoștințele relevante pentru a prezenta în fața instanței argumentele necesare pentru a susține admiterea și dispunerea consilierii psihologice în cauză. Avocații vor fi familiarizați cu noțiuni teoretice și practice ce implică procedura consilierii psihologice, astfel încât solicitarea în fața instanței a necesității parcurgerii acestei proceduri, înainte de aplicarea oricăror probe, să se soldeze cu succes. Acceptarea consilierii psihologice a părților, urmată de procedura medierii sunt mult mai eficiente în primele faze ale procesului, anterior dispunerii unei eventuale expertize psihologice judiciare.

Deținerea unor cunoștințe de specialitate referitoare la tehnicile de ascultare a minorului pot fi importante în instrumentarea unui dosar ce se dorește a fi soluționat de echipa pluridisciplinară avocat - psiholog - mediator, cunoscut fiind faptul că în cazurile clasice de alienare parentală minorul este deja un expert în manipulare. Rolul și mai ales rezultatele estimate ale unei consilieri psihologice a părinților și a minorului făcută la timp reprezintă un subiect important a fi dezbătut în cadrul orelor de atelier.

Abordarea tematicii va avea aplicabilitate în activitatea avocaților, în special în domeniul civil, dar și în cel penal.

ATELIERUL NR. 1 (4 ore)

Lupta părinților în instanță - factor predispozant al instalării și accentuării alienării parentale!?

Noțiuni teoretice și practice:

16:00 - 18:00

- ✓ Definiții, concepte teoretice privind trauma, abuzul psihologic / alienarea parentală;
- ✓ Forme de manifestare și factori favorizanți ai apariției alienării parentale ca formă extremă de abuz emoțional;
- ✓ Simptomele copilului afectat de abuzurile emoționale exercitate asupra lui / alienare parentală - modalități eficiente de identificare și diferențiere - ce se poate face?
- ✓ Efectele alienării parentale asupra minorilor, cu repercusiuni asupra comportamentului la vârsta adultă – argumente în fața instanțelor pentru susținerea consilierii psihologice urmată de mediere;
- ✓ Comportamentul părintelui abuzator/alienator versus alienat - cauze și consecințe în plan juridic - analiză de cazuri;
- ✓ Tehnici de manipulare folosite de minorii - victimă;

18:00 - 18:15 - Pauză

18:15 – 20:15

- ✓ Abordări teoretice ale stării de conflict dintre părinți - cauze și efecte;
- ✓ Identificarea, analizarea și conștientizarea efectelor psihologice ale perpetuării stării de conflict dintre părinți, în timp;
- ✓ Modalități eficiente de gestionare a conflictului emoțional dintre părinți cu scopul de a debloca și deschide canalele de comunicare între aceștia;
- ✓ Gestionarea emoțiilor negative/distructive ale părinților și folosirea acestora spre soluționarea cazuri - identificarea intereselor comune;
- ✓ Efectele dezastruoase pe care abuzurile emoționale / psihologice / alienarea parentală le au, în plan psihic, atât asupra minorilor victime, cât și asupra alienaților (abuzatorilor), dar și asupra alienatorului (abuzatorului) însuși – identificate în literatura de specialitate și în practica judiciară;
- ✓ Cum se comportă, ce simt și ce așteptări să avem, ca societate, de la adulții ce au fost victime ai alienării parentale în copilărie? Prezentare de caz;
- ✓ Întrebări și răspunsuri - dezbateri

ATELIERUL NR. 2 (3 ore)

Proceduri complementare procesului în fața instanței - consilierea psihologică și medierea

16:00 - 17:30

- ✓ Metode de prevenție a apariției și instalării alienării parentale - consilierea psihologică și medierea;
- ✓ Consilierea psihologică - câteva considerente teoretice și practice;
- ✓ Este consilierea psihologică și medierea calea spre normalizarea relațiilor părinte-copil!? Cum prevenim, în concret, instalarea alienării parentale?
- ✓ Consilierea psihologică a părinților și a minorilor - anterior solicitării și admiterii probatorului; importanța participării ambilor părinți la această procedură;
- ✓ Ascultarea de către instanța de judecată a minorilor abuzați emoțional versus evaluarea psihologică a minorilor în timpul parcurgerii procedurii de consiliere psihologică – analiza eficacității/finalității fiecărei proceduri, diferențe, beneficii, avantaje, dezavantaje;
- ✓ Gestionarea emoțiilor părinților, expunerea minorilor la traumă în formă continuă, manifestări comportamentale la limita patologicului surprinse în evaluările psihologice – aspecte teoretice și studii de caz;

17:30 - 17:45 - Pauză

17:45 – 19:15

- ✓ Impactul și rezultatele consilierii psihologice asupra părinților aflați deja într-o procedură judiciară versus înainte de a apela la instanța de judecată;
- ✓ „Consecințele” consilierii psihologice dispuse de instanță și parcurse de părinții - pentru părțile care vor apela ulterior la mediere;
- ✓ Rolul consilierii psihologice în soluționarea dosarelor cu minori în fața instanței versus la mediator;
- ✓ Întrebări și răspunsuri - dezbateri

ATELIERUL NR. 3 (3 ore)

Consilierea psihologică și medierea înainte de instalarea fenomenului alienării parentale - condiții pentru soluționarea rapidă și eficientă a dosarelor cu minori cu risc crescut de instalare și dezvoltare a alienării parentale

16:00 - 17:30

- ✓ Argumente pentru apelarea la mediere în dosarele cu minori - înaintea sau în timpul judecății!?
- ✓ Beneficiile declanșării procedurii medierii concomitent cu consilierea psihologică a părților versus parcurgerii medierii după finalizarea ședințelor de consiliere psihologică;
- ✓ Analiză comparată - chestionare aplicate părinților / minorilor;

- ✓ Medierea ca procedură ce încununează eforturile psihologului și conduce la finalizarea conflictului dintre cei doi părinți
- ✓ Etapele medierii pentru soluționarea disputelor dintre părinți în cazurile cu risc de apariție a alienării parentale - analiză cazuri practice;
- ✓ Acordul de mediere în cazurile cu minori unde a fost implicată echipa pluridisciplinară avocat - psiholog - mediator - studii de caz;
- ✓ Măsuri concrete pentru stoparea fenomenului de alienare parentală inserate în Acordurile de mediere și/sau dispuse de judecători în cadrul hotărârilor judecătorești - analiză Acorduri de mediere/hotărâri judecătorești
- ✓ Implicații și consecințe ale eșuării medierii – asupra copilului și / sau asupra părinților; creșterea riscului apariției fenomenului alienării parentale;
- ✓ Întrebări și răspunsuri - dezbateri

17:30 – 17:45 - Pauză

17:45 – 19:15

Recomandările psihologului: Necesitatea consilierii psihologice a minorului și a părintelui alienator/alienat în cazurile cu risc crescut de apariție/dezvoltare a alienării parentale

- ✓ Eficiența consilierii psihologice „clasice” a minorului în contextul menținerii acestuia în mediul contaminat și al practicării constante a alienării parentale 24/24 de ore, 7/7 zile pe săptămână;
- ✓ Intervenția psihologică specializată în cazurile de alienare parentală – consilierea minorului / părinților și/sau psihoterapie pentru toți actorii implicați (ambii părinți și minorul)?!
- ✓ Apelarea la mediere - centrarea pe soluții;

Practica neunitară în instrumentarea și în soluționarea acestor categorii de dosare cu minori

- ✓ Analiza comparată a acordurilor de mediere și a hotărârilor judecătorești - studii de caz:

Aspecte practice și cadrul legislativ existent

- ✓ Studii practice și analiza ultimelor modificări legislative – aspecte practice;
- ✓ Elaborarea unui chestionar care să ajute avocații să identifice părinții cu posibile manifestări alienatoare/abuzatoare - activitate practică;
- ✓ Întrebări și răspunsuri - dezbateri